

श्री सर्वोच्च अदालत, संयुक्त इजलास
सम्माननीय का.मु. प्रधान न्यायाधीश श्री सुशीला कार्की
माननीय न्यायाधीश श्री दीपकराज जोशी
आदेश

०६९-WO-११८०

विषय :- उत्प्रेषणयुक्त परमादेशसमेत।

तनहुँ जिल्ला, भानु गाउँ विकास समिति वडा नं. २ स्थायी ठेगाना भई
राजस्व अनुसन्धान विभाग मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय बारामा गस्ती निवेदक
परिचर पदमा कार्यरत रामजुन थापा -----१

विरुद्ध

नेपाल सरकार, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, सिंहदरबार,
काठमाडौँ -----१

नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, सिंहदरबार, काठमाडौँ -----१ विपक्षी

राजस्व अनुसन्धान विभाग, हरिहरभवन, ललितपुर -----१

राजस्व अनुसन्धान विभाग, मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, बारा पथलैया —१

निजामती किताव खाना, हरिहरभवन, ललितपुर -----१

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ३२ तथा धारा १०७(२)
बमोजिम दायर भई यसै अदालतको अधिकारक्षेत्रभित्र पर्ने प्रस्तुत रिट निवेदनको सङ्क्षिप्त
तथ्य एवं आदेश यस प्रकार छः-

म निवेदक तत्कालीन शाही नेपाली सेनाको सैनिक जवान पदमा २०४०।२।१
मा नियुक्त भई २०४८।८।५ को निर्णयानुसार सैनिक सेवाबाट सेवा परिवर्तन गरी
निजामती सेवा अन्तर्गतको गस्ती परिचर (श्रेणी विहीन) पदमा पदस्थापन भई सोही
मितिबाट अर्थ मन्त्रालय अन्तर्गत नेपाल प्रशासन सेवामा गस्ती परिचर पदमा नियुक्त भई

हाल राजस्व अनुसन्धान विभाग, मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, पथलैया, बारामा कार्यरत रहेको छ । म सेवा प्रवेश गर्दा सैनिक सेवामा प्रवेश गरेको हुँदा सैनिक कर्मचारीको सैनिक अभिलेखालयमा रहेको अभिलेख स्वतः सेवा परिवर्तनसँगै निजामती कितावखानामा सरी आएको र हाल मेरो अभिलेख निजामती कितावखानामा नै रहेको छ । मेरो निजामती सेवामा सेवा परिवर्तन भएपछि म निजामती सेवाको कर्मचारी रहेकोमा कुनै विवाद छैन । मेरो सेवा परिवर्तनको प्रकृया, सेवाकालमा भएको स्तरबृद्धि, सम्बन्धित निकायहरूमा राखिएका सेवाकालीन अभिलेखहरूसमेतबाट म निजामती सेवा अन्तर्गतको कर्मचारी भएको पुष्टि हुन्छ । तर विपक्षी राजस्व अनुसन्धान विभाग मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय पथलैयाको प.सं. ०६९।७० च.नं. १८८५ मिति २०७०।१।२२ मा लेखिएको पत्रमा निजामती कितावखानाको च.नं. ३४३८/६३८३ मिति २०६९।१२।७ र प.सं. २०६८/६९ च.नं. ३६१३ मिति २०६९।१२।२५ को पत्रानुसार निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ३३(३) बमोजिम व्यक्तिगत विवरण तत्कालीन शाही नेपाली सेना भन्ने उल्लेख भए अनुसार मिति २०७०।१।३१ मा ४८ वर्ष पूरा भई अनिवार्य अवकाश हुने भनी लेखी आएको मिति २०७०।२।१ देखि तपाईंलाई अनिवार्य अवकाश दिइएको छ भनी उल्लेख भई आएको तत्सम्बन्धमा विपक्षीहरूसँग बुझ्दा निजामती कितावखानाको पत्रको आधारमा तपाईंलाई निजामती सेवा ऐनमा उल्लिखित उमेर हद अगावै अनिवार्य अवकाशको पत्र दिइएको हो, अब हामी केही गर्न सक्दैनौं अदालतबाट आदेश गराई ल्याउनु भन्ने मौखिक जानकारी प्राप्त हुन आयो । निजामती सेवामा रहेको कर्मचारीले निजामती सेवा ऐनले तोकेको अवधिसम्म काम गर्न पाउने नै हुन्छ । तर मलाई सेवा प्रवेश गर्दा सैनिक सेवामा प्रवेश गरेको भन्ने आधारमा विपक्षीहरूले निजामती कर्मचारीहरूको अनिवार्य अवकाश पाउन तोकिएको उमेर नपुग्दै अनिवार्य अवकाश दिनका लागि गरेका काम कारवाही एवं निर्णयले म निवेदकलाई नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १२(३)(च), १३, १९, ३२, १०७(२), निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ३३(१) द्वारा प्रत्याभूत मौलिक तथा कानूनी हक उपर गैरकानूनी आघात पुग्न गएको हुँदा उपचारको अन्य वैकल्पिक बाटो नभएको यो निवेदन लिएर उपस्थित भएको छु ।

निजामती कितावखानाको च.नं. ३४३८/६३८३ मिति २०६९।१२।७ तथा प.सं. २०६८।०६९ च.नं. ३६१३ मिति २०६९।१२।२५ को पत्र तथा राजस्व अनुसन्धान विभाग मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, पथलैया, बाराको प.सं. ०६९/०७० च.नं. १८८५ मिति २०७०।१।२२ का पत्रहरू उत्प्रेषणको आदेशद्वारा बदर गरी म निवेदकलाई निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ३३(१) बमोजिमको उमेरसम्म आफ्नो पदमा रही काम गर्न दिनु भनी विपक्षीहरूका नाममा परमादेशसमेतको आदेश जारी गरी पाउँ । साथै विपक्षीहरूको उल्लिखित पत्रअनुसार म निवेदकलाई मिति २०७०।२।१ देखि अनिवार्य अवकास दिने निश्चित भएकाले प्रस्तुत निवेदनको अन्तिम टुङ्गो नलागेसम्म विपक्षी निजामती कितावखाना तथा राजस्व अनुसन्धान विभाग मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय पथलैया, बाराको उल्लिखित पत्र र निर्णय कार्यान्वयन नगर्नु नगराउनु भनी विपक्षीहरूका नाममा अन्तरिम आदेशसमेत जारी गरी पाउँ भन्नेसमेत बेहोराको रामजुन थापाको रिट निवेदन ।

यसमा के कसो भएको हो, निवेदन मागबमोजिमको आदेश जारी हुनु नपर्ने कुनै आधार कारण भए सवुद प्रमाणसहित म्याद सूचना पाएका मितिले बाटाका म्यादवाहेक १५ दिनभित्र महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमार्फत लिखित जवाफ पेश गर्नु भनी विपक्षीका नाममा म्याद सूचना जारी गरी लिखितजवाफ परे वा अवधि नाघे पछि नियमानुसार गरी पेश गर्नु । अन्तरिम आदेशको मागको सम्बन्धमा विचार गर्दा रिट निवेदक निजामती सेवामा कार्यरत कर्मचारी रहेको देखिएकाले र त्यस्ता निजामती कर्मचारीको अनिवार्य अवकासको सम्बन्धमा निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ३३(१) मा स्पष्ट कानूनी व्यवस्था गरिएको परिप्रेक्ष्यमा निवेदकलाई सोबमोजिम उमेरको हद नपुग्दै निजामती कितावखानाको च.नं. ३४६८/६३८३ मिति २०६९।१२।७ र च.नं. ३६१३ मिति २०६९।१२।२५ का पत्रहरूका आधारमा राजस्व अनुसन्धान विभाग, मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, पथलैया, बाराको प.सं. ०६९/०७० च.नं. १८८५ मिति २०७०।१।२२ को पत्रानुसार मिति २०७०।२।१ देखि अनिवार्य अवकास दिने निश्चित भएको पाइयो । यसरी उक्त निर्णय र पत्रहरू कार्यान्वयन भएमा निवेदक सेवाबाट तत्काल हट्नुपर्ने भएकाले सुविधा सन्तुलनको दृष्टिबाट यो निवेदनको अन्तिम टुङ्गो नलागेसम्म विपक्षी

निजामती कितावखानाको च.नं. ३४६८/६३८३ मिति २०६९।१२।७ र च.नं. ३६१३ मिति २०६९।१२।२५ का पत्रहरूका आधारमा निवेदकलाई दिइएको राजस्व अनुसन्धान विभाग, मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, पथलैया, बाराको प.सं. ०६९/०७० च.नं. १८८५ मिति २०७०।१।२२ को अनिवार्य अवकाससम्बन्धी पत्र तथा तत्सम्बन्धी निर्णय कार्यान्वयन नगर्नु नगराउनु भनी सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम ४१(१) बमोजिम विपक्षीहरूका नाममा अन्तरिम आदेशसमेत जारी गरिदिएको छ भन्नेसमेत बेहोराको मिति २०७०।१।२९ को यस अदालतको आदेश ।

विपक्षीले लिनु भएको जिकिरको सम्बन्धमा सम्मानीत अदालतबाट अवकाससम्बन्धी पत्र तथा तत्सम्बन्धी निर्णय कार्यान्वयन नगर्नु नगराउनु भनी मिति २०७०।१।२९ मा जारी भएको अन्तरिम आदेशको राजस्व अनुसन्धान विभाग, मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, पथलैया, बाराबाट मिति २०७०।१।३१ मा कार्यान्वयनसमेत भइसकेको हुँदा यस मन्त्रालयसमेतलाई विपक्षी बनाई परेको रिट निवेदन खारेज गरी पाउँ भन्नेसमेत बेहोराको नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको लिखित जवाफ ।

नेपाल सरकार प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय संविधान तथा कानून प्रदत्त नागरिकका हक, अधिकारहरूको सम्मान, संरक्षण एवं सम्बर्द्धन गर्दै उपभोगको सुनिश्चितता प्रदान गर्ने कुरामा प्रतिवद्ध रहेको छ । निजामती कर्मचारीहरूको हकमा निजामती सेवा ऐन, २०४९ तथा नियमावली लागू हुनेमा कुनै विवाद नरहेको र रिट निवेदक निजामती कर्मचारी हुँदाहुँदै ४८ वर्षमा नै अवकास दिने पत्र लेखेको भन्ने रहेकोमा सो कार्य यस कार्यालयबाट प्रत्यक्षतः सम्पादित नभई निजामती कितावखानासमेतबाट सम्पादित भएको भनी विपक्षी निवेदक स्वयंले निवेदनमा उल्लेख गरेबाट यस कार्यालयसँग पूर्णतः असम्बन्धित विषयका सम्बन्धमा यस कार्यालयलाई प्रत्यर्थी कायम गरेको हकमासम्म रिट निवेदन खारेज गरी पाउँ भन्नेसमेत बेहोराको नेपाल सरकार, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको लिखित जवाफ ।

भन्सार विभाग र राजस्व अनुसन्धान भाग अन्तर्गत गस्तीतर्फ शाही नेपाली सेनाबाट आएका कर्मचारीको अनिवार्य अवकासको प्रयोजनार्थ उमेरको हद सम्बन्धमा प्रहरी नियमावलीबमोजिम नेपाल प्रहरी सेवामा उल्लिखित उमेरको हद नै कायम गरी अवकास

सूचना पठाउने भनी तत्कालीन श्री ५ को सरकार, मन्त्रिपरिषद्को मिति २०५९।२।२३ मा निर्णय भएको । उपरोक्त विभाग वा अन्तर्गतका गस्ती तर्फका कर्मचारीहरूको अनिवार्य अवकास हुने उमेरको हद प्रहरी नियमावलीबमोजिम गस्ती परिचरतर्फ प्रहरी जवान प्रहरी हवलदार सरह ४८ वर्ष भनी उल्लेख भएको देखिन्छ । निज रामजुन थापाले भरी पेश गरेको तत्कालीन शाही नेपाली सैनिक सिटरोलमा जन्म मिति २०२२।२।१ उल्लेख गरेको आधारमा मन्त्रिपरिषद्को मिति २०५९।२।२३ को उल्लिखित निर्णयका आधारमा निज मिति २०७०।१।३१ मा ४८ वर्ष पूरा हुने भएकाले यस विभागको मिति २०६९।१२।७ र २०६९।१२।२५ को पत्रबाट अवकाससम्बन्धी जानकारी पठाइएको छ । मन्त्रिपरिषद्को उल्लिखित निर्णय, निजले भरेको सिटरोलसमेतका आधारमा प्रमाणहरूको रोहमा यस विभागबाट निजको नाममा पठाइएको अनिवार्य अवकाससम्बन्धी सूचना कानूनसम्मत भएको देखिँदा रिट निवेदन खारेज गरी पाउँ भन्नेसमेत बेहोराको निजामती कितावखानाको लिखित जवाफ ।

विपक्षीले लिनु भएको जिकिरको सम्बन्धमा सम्मानीत अदालतबाट अवकाससम्बन्धी पत्र तथा तत्सम्बन्धी निर्णय कार्यान्वयन नगर्नु नगराउनु भनी मिति २०७०।१।२९ मा जारी भएको अन्तरिम आदेश बमोजिम यस कार्यालयबाट नियमितरूपमा हाजिर भई काम काज गर्न च.नं. १९५३ मिति २०७०।१।३१ मा लेखेको पत्रानुसार निवेदक नियमितरूपमा हाजीर भई कामकाजसमेत गर्दै आउनु भएको छ । रिट निवेदक रामजुन थापाको व्यक्तिगत विवरणमा तत्कालीन शा.ने.स. भन्ने उल्लेख भए अनुसार मिति २०७०।१।३१ म ४८ वर्ष पूरा भई अनिवार्य अवकास हुने भनी निजामती कितावखानाबाट लेखी आएअनुसार मिति २०७०।२।१ देखि लागू हुने गरी निजलाई अवकासपत्र दिइएको हो । तत्कालीन शाही नेपाली सेनाबाट राजस्व अनुसन्धान विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरूमा कार्यरत रहेकै अवस्थामा यस्तै प्रकृतिको बेहोराबाट अवकास दिइएका जङ्गबहादुर गुरुङ्गले दायर गरेको रिट नं. २०६०-WO-०२६० को मुद्दामा मिति २०६९।१।३१ मा सम्मानित अदालतबाट रिट निवेदन खारेज भइसकेको र प्रस्तुत रिट निवेदन पनि उही प्रकृति तथा विषयवस्तुको हुँदा खारेज गरी पाउँ भन्नेसमेत एकै मिलान

बेहोराको राजस्व अनुसन्धान विभाग तथा राजस्व अनुसन्धान विभाग, मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, पथलैया बाराको छुट्टाछुट्टै लिखित जवाफ ।

नियमबमोजिम पेशी सूचीमा चढी इजलाससमक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत निवेदनसहितको कागजातहरू अध्ययन गरी हेर्दा निवेदन मागबमोजिमको आदेश जारी गर्न मिल्ने हो, होइन भन्ने सम्बन्धमा निर्णयमा पुग्न पर्ने देखियो ।

निर्णयतर्फ विचार गर्दा निवेदक रामजुन थापा मिति २०४०।२।१ मा तत्कालीन शाही नेपाली सेनाको सैनिक जवान पदमा नियुक्त भई तत्कालीन श्री ५ को सरकारको मिति २०४८।८।५ को निर्णयानुसार सैनिक सेवाबाट सेवा परिवर्तन गरी निजामती सेवा अन्तर्गतको गस्ती परिचर (श्रेणी विहीन) पदमा पदस्थापन भई राजस्व अनुसन्धान विभाग, मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, पथलैया, बारामा कार्यरत रहंदै आएको अवस्थामा प्रत्यर्थी राजस्व अनुसन्धान विभाग मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय पथलैयाको प.सं. ०६९।७० च.नं. १८८५ मिति २०७०।१।२२ मा लेखिएको पत्रमा निजामती कितावखानाको च.नं. ३४३८/६३८३ मिति २०६९।१२।७ र प.सं. २०६८/६९ च.नं. ३६१३ मिति २०६९।१२।२५ को पत्रानुसार निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ३३(३) बमोजिम व्यक्तिगत विवरण तत्कालीन शाही नेपाली सेना भन्ने उल्लेख भए अनुसार मिति २०७०।१।३१ मा ४८ वर्ष पूरा भई अनिवार्य अवकास हुने भनी लेखी आएको मिति २०७०।२।१ देखि अनिवार्य अवकास दिइएको छ भनी पत्र दिइएको हुँदा निजामती कर्मचारीहरूको अनिवार्य अवकास पाउन तोकिएको उमेर नपुग्दै अनिवार्य अवकास दिनका लागि विपक्षीहरूबाट भएका काम कारवाही एवं निर्णयले निवेदकलाई नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १२(३)(च), १३, १९, ३२, १०७(२), निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ३३(१) द्वारा प्रत्याभूत मौलिक तथा कानूनी हक उपर गैरकानूनी आघात पुग्न जाने हुँदा निजामती कितावखानाको च.नं. ३४३८/६३८३ मिति २०६९।१२।७ तथा प.सं. २०६८।०६९ च.नं. ३६१३ मिति २०६९।१२।२५ को पत्र तथा राजस्व अनुसन्धान विभाग मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, पथलैया, बाराको प.सं. ०६९/०७० च.नं. १८८५ मिति २०७०।१।२२ का पत्रहरू उत्प्रेषणको आदेशद्वारा बदर गरी निवेदकलाई निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ३३(१)

बमोजिमको उमेरसम्म आफ्नो पदमा रही काम गर्न दिनु भनी विपक्षीहरूका नाममा परमादेशसमेत जारी गरी पाउँ भन्ने मुख्य निवेदन माग रहेको पाइयो ।

विपक्षीको निवेदन मागबमोजिम सम्मानित अदालतबाट अवकाससम्बन्धी पत्र तथा तत्सम्बन्धी निर्णय कार्यान्वयन नगर्नु नगराउनु भनी मिति २०७०।१।२९ मा जारी अन्तरिम आदेशको राजस्व अनुसन्धान विभाग, मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, पथलैया, बाराबाट मिति २०७०।१।३१ मा कार्यान्वयनसमेत भइसकेको भन्ने अर्थ मन्त्रालयको, भन्सार विभाग र राजस्व अनुसन्धान विभाग अन्तर्गत गस्तीतर्फ शाही नेपाली सेनाबाट आएका कर्मचारीको अनिवार्य अवकासको प्रयोजनार्थ उमेरको हद सम्बन्धमा प्रहरी नियमावलीबमोजिम नेपाल प्रहरी सेवामा उल्लिखित उमेरको हद नै कायम गरी अवकास सूचना पठाउने भनी तत्कालीन श्री ५ को सरकार, मन्त्रिपरिषद्बाट मिति २०५९।२।२३ मा निर्णय भएको हुँदा त्यस्ता कर्मचारीहरूको अनिवार्य अवकास हुने उमेरको हद प्रहरी नियमावलीबमोजिम गस्ती परिचरतर्फ प्रहरी जवान प्रहरी हवलदार सरह ४८ वर्ष भनी उल्लेख भएको र रिट निवेदक रामजुन थापाले भरी पेश गरेको तत्कालीन शाही नेपाली सैनिक सिटरोलमा उल्लिखित जन्म मिति २०२२।२।१ भएको हुँदा निज मिति २०७०।१।३१ मा ४८ वर्ष पूरा हुने भएकाले यस विभागको मिति २०६९।१२।७ र २०६९।१२।२५ को पत्रबाट अवकाससम्बन्धी जानकारी पठाइएको भन्ने निजामती कितावखानाको तथा तत्कालीन शाही नेपाली सेनाबाट राजस्व अनुसन्धान विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरूमा कार्यरत रहेकै अवस्थामा यस्तै प्रकृतिको बेहोराबाट अवकास दिइएका जङ्गबहादुर गुरुङ्गले दायर गरेको रिट नं. २०६४-WO-०२६० को मुद्दामा मिति २०६९।१।३१ मा सम्मानित अदालतबाट रिट निवेदन खारेज भइसकेको र प्रस्तुत रिट निवेदन पनि उही प्रकृति तथा विषयवस्तुको हुँदा खारेज गरी पाउँ भन्नेन राजस्व अनुसन्धान विभागसमेतको लिखित जवाफ रहेको देखियो ।

निवेदक रामजुन थापा सेवा प्रवेश गर्दा सैनिक सेवाबाट प्रवेश गरेको भए पनि सैनिक सेवाबाट निजामती सेवामा सेवा परिवर्तन गरिसकेपछि निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ३३(१) को उमेरसम्म सेवामा रही कार्य गर्न पाउनेमा प्रहरी नियमावलीबमोजिम ४८ वर्ष उमेर पूरा गरेको भन्ने आधारमा विपक्षीहरूबाट अनिवार्य अवकास दिने भनी

रामजुन थापा विरुद्ध प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयसमेत, मुद्दा: उत्प्रेषणयुक्त परमादेश, मुद्दा नं.

भएका पत्राचारबाट मौलिक हक हनन भएको भन्ने निवेदकको जिकिरका सम्बन्धमा विचार गर्दा निवेदकको हकमा प्रहरी नियमावलीबमोजिमको उमेर हद आकर्षित हुने हो वा निजामती सेवा ऐनबमोजिमको उमेर हद आकर्षित हुने हो भन्ने प्रश्न खडा भएको देखियो।

निवेदक रामजुन थापाले तत्कालीन शाही नेपाली सेनाको सेवाबाट सेवा प्रवेश गरेको भन्ने निवेदन बेहोरा तथा प्रत्यर्थीको लिखित जवाफबाटसमेत खुल्न आएको देखिँदा त्यसमा विवाद देखिएन। निजामती कर्मचारीको हकमा निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ३३(१) बमोजिमको उमेरहद लागू हुने नै हुन्छ। उक्त दफामा “अन्ठाउन्न वर्ष उमेर पूरा भएको वा दफा १७ बमोजिमको पदावधि पूरा भएको निजामती कर्मचारीले निजामती सेवाबाट स्वतः अवकास पाउनेछ” भन्ने व्यवस्था रहेको छ। निवेदक निजामती कर्मचारी भएको अवस्थामा निजले ५८ वर्ष पूरा नगरेसम्म सेवामा रही कामकाज गर्न पाउने नै देखिन्छ। यद्यपि निवेदक सैनिक सेवामा सेवा प्रवेश गरी मिति २०४८।८।५ को निर्णयले सैनिक सेवाबाट गस्ती परिचर (श्रेणी विहीन) पदमा पदस्थापन भई राजस्व अनुसन्धान विभाग अन्तर्गत कार्यरत रहेको भन्ने देखियो। निवेदक जस्तै शाही नेपाली सेनाको सेवाबाट सेवा परिवर्तन गरी भन्सार गस्तीमा आएका अन्य कर्मचारीहरूको अवकास उमेरको सम्बन्धमा यसभन्दा अगाडि नै विभिन्न रिट निवेदनमा व्याख्या भइसकेको भन्ने लिखित जवाफबाट खुल्न आएको पाइन्छ।

यस्तै प्रश्न समावेश भएको सम्बत् २०५४ सालको रिट नं. २६६९ निवेदक सानुबाबु सिलवाल विरुद्ध श्री ५ को सरकार, मन्त्रिपरिषद् सचिवालयसमेत भएको उत्प्रेषणयुक्त परमादेशको मुद्दामा यस अदालतको विशेष इजसालबाट मिति २०५५।८।१० मा निर्णय हुँदा सैनिक सेवाबाट राजस्व अनुसन्धान विभाग अन्तर्गत गस्ती परिचरतर्फ सेवा परिवर्तन गरी आएका कर्मचारीहरूका सम्बन्धमा तत्कालीन श्री ५ को सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०३४।८।२० मा भन्सार गस्तीको सेवाबाट अवकास दिने उमेरको हकमा नेपाल प्रहरी सेवामा उल्लिखित जुन तहको कर्मचारीको निम्ती जुनजुन उमेरको हद तोकिएको छ सोहीबमोजिम हुनेछ भनी निर्णय भएको देखियो। मिति २०५९।२।२३ मा मन्त्रिपरिषद्बाट भन्सार विभाग र राजस्व अनुसन्धान विभागअन्तर्गत गस्तीतर्फ कार्यरत तत्कालीन शाही नेपाली सेनाबाट आएका कर्मचारीको

उमेर हदसम्बन्धमा प्रहरी नियमावलीबमोजिम नेपाल प्रहरी सेवामा उल्लिखित उमेरको हद लागू गर्ने भनी निर्णय भएको भन्ने देखिन्छ ।

त्यसैगरी यस्तै विषयवस्तु समावेश भएका अन्य निवेदनहरूमासमेत सर्वोच्च अदालतबाट पहिले नै विवेचना गरी निर्णय भएको भन्ने २०६६ सालको रिट नं. ०४७३ को सरस्वती ठकुरी विरुद्ध प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयसमेत भएको निवेदनबाट खुल्न आएको पाइन्छ । निवेदक युवराज घिमिरे विरुद्ध नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद् सचिवालयसमेत भएको २०६२ सालको रिट नं. ३८०६, हरिबहादुर अधिकारी विरुद्ध मन्त्रिपरिषद् सचिवालयसमेत भएको २०६३ सालको रिट नं. ३६१८, डम्बरबहादुर थापा मगर विरुद्ध प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयसमेत भएको २०६५ सालको रिट नं. ०९५६, जङ्गबहादुर गुरुङ्ग विरुद्ध प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयसमेत भएको २०६४ सालको रिट नं. ०२६० समेतका उत्प्रेषणयुक्त परमादेशका रिट निवेदनहरूमा निवेदकहरूको अवकाश उमेरको हकमा निजामती सेवा ऐनको व्यवस्था लागू नभई तत्कालीन श्री ५ को सरकारको मिति २०३४।८।२०, २०३८।१०।१९ र मिति २०५९।२।२३ को निर्णयानुसारको व्यवस्था नै लागू हुने भनी उपरोक्त रिट निवेदनहरू खारेज हुने ठहर गरी यस अदालतबाट निर्णय भइसकेको रहेछ ।

प्रस्तुत निवेदनको सम्बन्धमा हेर्दा रिट निवेदक रामजुन थापा तत्कालीन शाही नेपाली सेनाको सेवाबाट गस्ती परिचरतर्फ सेवा परिवर्तन गरी राजस्व अनुसन्धान विभाग अन्तर्गत पदस्थापन भएका कर्मचारी रहेकोमा विवाद देखिएन । यस्तै विषयवस्तु समावेश भएका उल्लिखित रिट निवेदनहरूमा शाही नेपाली सेनाको सेवाबाट गस्ती परिचरतर्फ सेवा परिवर्तन गरी आएका कर्मचारीहरूको हकमा प्रहरी नियमावलीबमोजिमको उमेर हद कायम हुने भनी अदालतबाट पहिले नै व्याख्या भइसकेको हुँदा सोही प्रश्न र विषयवस्तु समावेश भई तथ्यमासमेत एकरूपता भएको प्रस्तुत निवेदनमा थप व्याख्या गरिरहनु नपर्ने भई पूर्व निर्णयमा स्थापित सिद्धान्त लागू हुने नै देखिन्छ ।

तसर्थ निवेदक रामजुन थापा निजामती कर्मचारी नभई सैनिक सेवाबाट गस्ती परिचरमा सेवा परिवर्तन गरी आएका कर्मचारी देखिँदा उल्लिखित तथ्य, विवेचित

रामजुन थापा विरुद्ध प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयसमेत, मुद्दा: उत्प्रेषणयुक्त परमादेश, मुद्दा नं.

सिद्धान्तसमेतको आधारमा निवेदकलाई अवकास दिने भनी भएका निर्णय तथा सो अनुसारका पत्राचारहरू कानूनसम्मत भई मिलेकै देखिँदा प्रस्तुत रिट निवेदन खारेज हुने ठहर्छ । प्रस्तुत रिट खारेज हुने ठहरेकाले निजामती कितावखानाको च.नं. ३४६८/६३८३ मिति २०६९।१२।७ र च.नं. ३६१३ मिति २०६९।१२।२५ का पत्रहरूका आधारमा निवेदकलाई दिइएको राजस्व अनुसन्धान विभाग, मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, पथलैया, बाराको प.सं. ०६९/०७० च.नं. १८८५ मिति २०७०।१।२२ को अनिवार्य अवकाससम्बन्धी पत्र तथा तत्सम्बन्धी निर्णय कार्यान्वयन नगर्नु नगराउनु भनी यस अदालतबाट मिति २०७०।१।२९ मा जारी गरिएको अन्तरिम आदेश स्वतः निष्कृत्य हुने ठहर्छ । प्रस्तुत फैसलाको जानकारी महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमार्फत विपक्षीहरूलाई दिई प्रस्तुत निवेदनको दायरीको लगत कट्टा गरी मिसिल नियमानुसार गरी अभिलेख शाखामा बुझाई दिनु ।

का.मु. प्रधान न्यायाधीश

उक्त रायमा म सहमत छु ।

न्यायाधीश

इजलास अधिकृत: इन्दिरा शर्मा

इति सम्बत २०७३ आषाढ १४ गते रोज ३ शुभम् -----